Ἀδριανοῦ

Κωνσταντῖνος Θ'. 1041-1055

Τῷ Αἰλουρέλῳ τοίνυν ἐξανεγιὸν τὸν ἐν μυρίοις ἐγκρίνον εἶναι, τὸ μὲν ὄνομα Λέων, τὸ δὲ γένος Τορνίκιος, τὴν Ἀδριανούπολιν οἰκῶν, καὶ Μακεδονικὴν ἐρυγγάνων μεγαλαυχίαν, ἀλλὰ μὴ εἶδος εὐφαῆ, τὸ δὲ ἦθος ὑπὸ καθήκοντος πρὸς εὐθυμίαν ἀεὶ καινοτέρας ἀπεστίλτο τὰς γνώμας. Τοῦτῳ γοῦν τῷ ἀνδρὶ οὐκ ἀνιάσαντος τύχης ἔνα λαμπρότατον, οἷα δὴ πολλὰ ἤνθει ἀλόγως περὶ αὐτὸν λέγεσθαι, οἱ πλείστοι καταπλαγέντες. Καὶ ἐπειδὴ ἀνὴρ ἐγγένοιτο καὶ ἔνα τὸν ἐδίωκεν τοῦ ἤθους ὀλιγρότατον, ἐν Μακεδονικὴ μερίδι καθάπαξ αὐτῷ προσελήθη. Καὶ ἐξαμῦναι μὲν πολλάκις παραβολώτερον ἐπεχείρησαν [illegible] δι' ὧν καιρῶν, καὶ νῦν τοῦτον ἐμφιδοξοτέρους τοῦτον ἔχουσιν, νῦν δὲ μὴ εὐπορούντες εὐαποστασίαν ἀρετοῦσι [illegible] ἀποβρύχιον εἰς αἰτιλυχαῖν τοῦ [illegible] βίου τοιοῦτον, ὁ δὲ αἰτοῦν ὅπου εὐαποστασίαν ἐπεκάρπουν διηρέθιον.

Ἔλυχε δὲ τὸ τυνικαῖα καὶ Μακεδονικὴ κατὰ περὶ τὴν πόλιν φιλοχωροῦσα πλῆθος καὶ μάλιστα ὅσοι τὴν Ἀδριανούπολιν ᾤκουν ἐξ ἀρχῆς, ἄνδρες δυνοὶ τὰς γνώμας καὶ τὴν γλῶτταν ἀλιόφρονα τοῖς εὐθυμόνοις ἔχουσιν, βουλεύεσθαί τε τοῖς ἀλόγοις ἐπιτηδότατοι καὶ κατεπράξαντο δρασκυλάτοι, μρύφαντε κορυφοῦν ἀκριβέστατοι, καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους ὁμοδοξίας πιστότατοι. Ὁ μὲν οὖν Αἰλουρέλος ὡς ἤδη κατεσθενίνα τοῦ δέοντος καὶ τάττε τοῦ δεῖξον ἀφεμενίνου ἀμμὰν (τὸν ἐχεμύθου μοναχὸν) καὶ νυδιμῶν παντάπασιν, οἱ δὲ Μακεδόνες τοῖς ἐκείνου εὐνοῦν νομίσαντες τὸν καιρὸν ὃν εὐαποστασίαν πολλάκις ἐξύπνουν, βραχὺ διαδεχθέντες ἀλλήλους, ὡς τοῦ οὐσπνοῦ πάλαι καθομοδοχηθέντος αὐτοῦ, καὶ τὸν τε Τορνίκιον εὐπαράδοξον τόδε ἀναρθίσαντες, ἑαυτοῖς τε πρὸς τὴν ὁμοδοξίαν τοῦ δεμάγαλον ἐν-

Μιχαὴλ Ψελλοῦ. Χρονογραφία τόμος Ἔκτος -XCIX-
Ms. 1712 Bibliothèque Nationale
Κωνσταντῖνος Λάβαρ: ὁ πορφυρογέννητος
Byzantine Texts Edited by J. W. Bury London 1899 v. 133 —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

σαντο, νυκτὸς αὐτοὺς ἐπιφαρόντες, ὀλίγον δεῖν ἑκάτερον παντάπασιν ἀφανοῦς κοινωνοῦντες αὐτοῖς τοῦ δράματος, τοὺς τῶν Μακεδόνων ἐδαύνον. Καίτοι γε μὴν καὶ αὐτοὶ κατόπιν ἐξιππασάμενοι προλαβόντες τὰς τῶν βοῶν τῶν, ἃ θηρεύοντες ἐχρυσαλίδωσαν τε, τοὺς δυμοστὰς ἵππους ἐπειδὴ κατὰ δύναν ἀπεκτίναν, καὶ οὕτω ἀπνευστὶ τὸν δρόμον συντείναντες Μακεδονίαν τε εἷλον γίνονται, καὶ τοὺς Ἀδριανοῦ καλουμένου ὅσπερ ἀμφόπολιν, ἔρρον τῶν τῶν ἔχοντας.

Ἐπεὶ δὲ συλλεγεῖν αὐτοὺς σφαιρωμένους ἔδει, χρεμάλη δὲ αὐτοῖς ἐξ ὑπῆρχε παρασκευή, οὐδ' ἄλλο τι τὸ πεῦθος τοῖς ἐρρωνται τοῦ σφαιροπαίδου ὡς ταῦτα συναγαγεῖν τὰ σφαιρίδια, πρὸς τὰ ἐκείνων ὑπόμνημα βουλεύματα, πρῶτα μὲν δορποιοῦν τῶν ἀπαλλαχθῆναι καθίασιν. οἱ δὴ ποτε παρ' ἑκάστοις τοῦ Σφαιρωτοῦ παραγενόμενοι, ἐξεπίμπλον τοῦ Βασιλέα τεθνάναι δεδιβαίνοντες, τοὺς δὲ μὲ θεοῦρον ἐμφαλῶ γενομένους τοῦ Κράτους, τοὺς ἐν Μακεδονίαν πρὸ πάντων αἰρεῖσθαι [illegible] συνεδίαλε δεῖσθαι καὶ δραπέτην καὶ λαμπρὰν ἔχουσα [illegible] τὰς ἀφορμὰς. Ἐπεὶ [illegible] αὐτοὺς μαχαῖρ τὰ πανταχόθεν [illegible] ἐν ὀλίγαις δεῖν ἡμέραις σφαιρίδια συναθροίζουσιν δὲ οὐ τὸ πλάσμα πάνυ τὸ συλλέξαι ἐκείνοις, ἀλλὰ δεῖν ἦν αὐτοῖς παραλεχθόμενα πρὸς τὸν Αἰσυμάλεα ὅτι, ὅτι τε αὐτῶν βραχὺ δόξον ἐνθεῖν, ἢ ὑποπτεύσας αὐτοὺς ἀπόλλυσι γενομένους καινοτομίας, ἐκεῖνος καὶ βραχύ τι μωρᾶσθαι. Δὲ ἔαυτα πρὶν ἢ καταλυθῆναι τοῦτον, προσαλάβοιεν ἐκείνων ἔρρον ἐλίθιον.

Συλλεγεῖν οὖν ἀθρόον καὶ παρ' ἐλπίδα, καὶ ὡς βαιοτάτγνωμον συνεδεύθόκο, βασιλῶν ἐπ' αὐτοῖς αἴρουσιν τὸ λίουλα, ἡ ὁπόσα δὲ αὐτοῖς ὁ καιρὸς ἐδίδου ἐπὶ τῇ ἀναρρύσει πλασάμενοι, λαμπρεπῶ ἐσθῆτ κοσμήσαντες αἴρουσιν ἐπ' ἀσπίδος. Ὁ δὲ ἅπαξ ἐν τῇ σφῦρᾳ κατεσθὲν ἐστῶδη τοῦ πράγματος αὐτοῦ τὴν χρυσοῦν, καὶ οὐχὶ ἐπὶ σωνῶν ὅσον δραματουργῶ ἢ πλαλλόμενος, ἀρχικῶς τῷ ὅτι βασιλεῖν τῶν βασιλεύειν κατάρχῃ, βουλόμενος κάμνειν ἀμφιβόλῳ αὐτῷ τὴν ἀρχὴν λεωθύνεσθαι. Τὸ μὲν οὖν πολὺ

(ἀναδοτῶ)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

(Ἀδριανοῦ)

πλοῦτον, ἐπεὶ μὴν δαπάνας οὐχὶ μόνον χρύσας καθυπάρχειν, ἀλλὰ φόρους ἀνόσους ἐπίνοον ἀπεργάζεται, καὶ τοῦ καθάπαξ αὐτοῖς ἀφίεται, τὰς προσόδους ἐξίεται, καὶ κέρδος ἅπαν ὀνόμενον τὸ ἀναδιδόμενον λίθινον θαι. Τῶν δὲ μετὰ τῶν καὶ τῶν πρώτων βουλῶν ἅπαξ ἀρχαιρεσιάσας, τοὺς μὲν ὑμνοῦσι τῶν σφετερισμάτων ποιεῖ, τοὺς δὲ ἐγγὺς ἰσῶ τοῦ βασιλικοῦ βήματος, καὶ ἄλλοις τὰς πρώτας βουλὰς ἀναλίθιναι, καὶ ξύμπαντας, ὡς αὐτῷ τε κἀκείνοις κέρδη καὶ καλλύνει ἐπιόντος πράγματος δεδόμενος, τὸν πρὸς τὴν Πόλιν εὐθὺς πορείαν ἔχει. ....

Ἀμέλει καὶ πρὶν ἢ προσπελάσαι τοῖς τείχεσι πολλοὺς αὐτοῖς μεγίστ καὶ τὴν πορείαν ἐθελουσίοις ὁρᾶν προσέθηκε, πλοῦτόν τε σφετερισμὸν ἀπὸ τῶν ὑφαιρεθέντων μερῶν προσεγένετο, καὶ τὰ μέχρι τῶν πόλεως καλῶν πάντα πρὸς τῶν οἰκεῖν καὶ ἐπίφορα.

v. 276.

Macedonia pars Thraciae usque Hadrianopolim

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Μιχαὴλ Ψελλοῦ: Χρονογραφία. Κωνσταντῖνος Σάθας: Ἐπιτομία. London 1899. τ. Γ' XCIX – CV § 133–137

Τῷ Ἀδριανουπόλει (Κωνσταντῖνος Θ', 1042–1055) ἐφανερίσθη τις ἐν ἐρημίᾳ ἐγγὺς ἐκείνης, τὸ μὲν ὄνομα λέων, τὸ δὲ γένος Τορνίκιος, τὴν Ἀδριανούπολιν οἰκῶν, Μακεδονικὴν ἐρυγγάνων μεγαλαυχίαν, ἀνὴρ μὲν οὐδὲν ἄφρων, τὸ δὲ ἦθος ὑπουλόθυμος, πρὸς ἐνθουσιασμὸν δὲ καινοτέρων ἀνιστάμενος τὰς γνώμας. ... καὶ ἐπειδὴ ἀνὴρ ἐγγὺς φύσιν ἐδίκαιον τοῦ ἤθους γραφόντων, ἡ Μακεδονικὴ φρὶξ καθάπαξ αὐτῷ προσέθη· καὶ τοῦτο μὲν πολλάκις παραβοώντων ἐπιχειρήσαν, διαφορουμένου δὲ τῶν καιρῶν, ἢ νῦν μὲν τὸν δημοκρατικὸν τούτοις μὴ ἔχοντες, τὸν δὲ μὴ ὠφελεῖν ἢ ἀπορίαν ἀρνούσης φράσεως, ἀποβρύχιον ἐν ταῖς ψυχαῖς τὴν γνώμην τῶν ἐναντίων ἐφύλαττον. – – –

Ἔτυχε δὲ τὸ τοιοῦτον καὶ Μακεδονικόν τι περὶ τὴν πόλιν φιλοχωρούντα πλεῖστον ἢ μάλιστα ὅσα τὴν Ἀδριανούπολιν ὤκουν ἐξ ἀρχῆς, [illegible] χρόνῳ καὶ [illegible] ταῖς [illegible] ἔχοντες, [illegible] τι τῶν ἀλόπων ἐποιήσαντο καὶ κατεπράξαντο δρᾶσιν [illegible] ἀνορίσμοσιν ἀνεβίβαζον, καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους ὁμοδοξίας [illegible]. ... Οἱ Μακεδόνες τοῦτο ἐκείνου νομίσαντες τὸν καιρὸν ὅτι ὡς ἀπορίαν πολλάκις ἐξήνεγκαν, βραχὺ διαλιχθέντες ἀλλήλοις, ὑπὸ σιωπὴν πάλαι καθομολογηθέντες αὐτοῖς καὶ τὸν τε Τορνίκιον ὡς παράλογον τόλμαν διεγείραντες, ἑαυτούς τε πρὸς τὴν ὁμοδοξίαν τὸ τοιοῦτον ὁμόσαντες, κοινὸν αὐτὸν ἐπιβαγόμενοι, ὀλίγον δή τινα χρόνον παντάπασιν ἀφανῆ κοιμησάντων αὐτοῖς κατόπιν ἐξιππασάμενοι --- Μακεδονίαν τε εἶδος γένοιτο, καὶ τὴν Ἀδριανοῦ μακυδρότης ὅπερ ἀκρόπολις, ἔργῳ εἶδος ἔχουσαι.

Ἐπεὶ δὲ συνδοκῶν αὐτοῖς γραπτεύματα ἤδη, χρεμάτων δὲ αὐτοῖς ἐκ ὑπῆρχε παρασκευή --- πρῶτα μὲν δορυφορικὸν εἶδος ἀπανταχῇ καθίστασαν· οἱ δή που παρ' ἑκάστῳ τῶν γραπτῶν ἢ παραμυθοῦντες --- τὸ ἐν Μακεδονίαν πρὸ πάντων αἰρεῖσθαι λέγοντες συνεκάλουν τε δῆμον ἢ δημήριον ἢ δαμηρὰν ἔχοντες τοῦ ἄνω γένους τὰς ἀφορμάς.

Εἶτα δὴ ἢ αὐτοὶ οἱ καθηγούμενοι τῷ πλάσματος διὰ τῶν τοιούτων μηχανῶν τὰ πολλαχόθεν τῶν ἐσπουδασμένων ὀλίγαις δή τισιν ἡμέραις, γραλόπιδα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

συναθροίζουσι...

Συλλεγείσης δὲ ἀθρόας καὶ ἰδαίας, καὶ τοιαῦτα τὰς γνώμας συνιδόντες, βασιλεῖς τὰ αὐτῶν ἀρετάς τοῦ Λέοντος, καὶ δεινὰ δὲ αὐτοῖς ὁ καιρὸς ἐδίδου ἐπὶ τῇ ἀναρρήσει πλανάρχοις, διαφεύγειν ἐσθῶν κορφὰς τὴν αὔρουσιν ἐπὶ ἀστίδος. Ὁ δὲ ἅπας ἐν τῷ σχήματι καταρὰν, ἀνήδυτο πράγματος αὐτὸ τετυχηκώς... ἀρχικὸς καὶ τὸ ὅτι βασιλικὸς τῶν βασιλευόντων καὶ ἀρχῇ, βεβαίῳ κάκιστον ἀριθμῷ αὐτῷ τὴν ἀρχὴν διεβέβηκεν.

Τὸ μὲν οὖν πλῆθος διάφορον αὐτῶν δάκρυον ἀναφέρεται...

Τὸν δὲ μεῖζον λίθον καὶ τῶν πρώτων βουλῶν ἅπας ἀρχαιρεσιάσας, κοσμεῖν ἀρχόντων τῷ σφετέρῳ ποιῷ, κοσμεῖ ἐμφανεῖς τῷ βασιλικῷ βήματος, καὶ ἄλλοις τὰς πρώτας βουλὰς ἀναλίβειν, καὶ δυνάμεις, ἐναντῷ τε κάκιστοις αἰρεῖν ἐν, καταλλήλων ἐκφρόνων πράγματος διεδόμενος, τὰς πρὸς τὴν πόλιν ὥθεν πορείαν ἔκτο...

Ἀρέσκει καὶ πρεσβεύσας τοῖς [illegible] αὐτοῖς μεγίστας καὶ τὴν πορείαν ἐθελοντοῖς δόμαις προσ[illegible]

Πλ[illegible]

Καὶ τὰ μέχρι τῶν πόλεων κατάλυσις [illegible] καὶ καὶ καὶ ἐπίφορα.

— — — —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ